

54

hviezdoslavov kubín

celoštátna súťažná prehliadka v detskom
a umeleckom prednese poézie a prózy,
v tvorbe detských recitačných kolektívov
a divadiel poézie

1. – 4. október 2008 • Dolný Kubín

NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM

MŠKS Dolný Kubín

Národné osvetové centrum, Bratislava
Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
2008

*Napred! Slovač... tak potrebné ti
už raz sa k činu poberať;
no nač' sa zdráhať, nač' prodlievať,
na lepšie časy vyzerat?
Časy nevinné – my sme vinní,
my sa macošsky máme k nim:
nevšimneme s' ich, plnení súc
večným nečinným túžením.*

*Napred v činnosti cez prekážky,
jak prívalový Tatry tok:
nech bystrý bude, ač i úzky,
lež preds' nie račí náš že krok...
Pretekať sa ku slávy hviezd
ta v ten preširy sveta trh,
ta – snímať rajské ovocie na
našich povestí sklený vrch!*

*Chceli sme mnoho, dáme – málo.
Lež, ovšem: my tu tvorili,
ako vrel cit, myšlienky skvitli,
jak naše sily stačili.
Avšak i v dobrom chcení dlie už,
jak múdry vraví, kási cnosť;
a tak povážiac dobré chcenie
i v malej miere – dáme dost.*

P. O. Hviezdoslav: Napred

Vážení obdivovatelia krásy slova,
milí účastníci Hviezdoslavovho Kubína!

Hovorené slovo je v medziľudskej komunikácii pre väčšinu ľudí najjednoduchším a najprirodzenejším spôsobom vyjadrovania. Dlhoročná tradícia Hviezdoslavovho Kubína poukazuje na stále živú silu slova. Zvlášť v dnešnej uponáhľanej dobe je potrebné pozastaviť čas a vnoriť sa do vnímania krásy umelecky interpretovanej podoby slova. Umelecký prednes oživuje napísané posolstvo kníh, ktoré obohacuje o jedinečnú melódiku a intonáciu nášho slovenského jazyka. V čase, keď sa pretechnizovaná komunikácia stáva čoraz častejšou súčasťou nášho každodenného života, vedomé pestovanie hovoreného slova je pomaly vzácnosťou. Hviezdoslavov Kubín je ideálnou príležitosťou stretnúť v plnej kráse množstvo detí a mládeže, ktorí našli záľubu v čítaní, tvorivom rozvíjaní a zanietenom predvážaní umeleckého textu vo vlastnej, interpretačne originálnej verzii. V prezentáciách víťazných účastníkov z krajských prehliadok sa nepochybne zrkadlí aj pozitívne vedenie a psychická podpora zo strany učiteľov a rodičov – nezastupiteľných prostredníkom pri vzájomných dotykoch s literatúrou. Všetkým účastníkom i organizátorom 54. ročníka celoštátnej prehliadky v umeleckom prednese poézie a prózy, v tvorbe detských recitačných kolektívov a divadiel poézie zo srdca prajem, nech je ich vynaložené úsilie silným hnacím motorom pre mnohých vďačných divákov pristaviť sa, zamyslieť a vyjadriť obdiv potleskom.

PhDr. Jana Kresáková,

generálna riaditeľka sekcie menšinových a regionálnych kultúr Ministerstva kultúry SR

*I zvučte, chóry vzduchu! Varhany,
tvoj svieceň, nebo! Strvaj v sálaní,
zem! Roztoč celú vencov zásobu:
dňu tomu v chválu, slávu, ozdobu!*

P. O. Hviezdoslav: Prechádzky jarom

Vážené dámy, vážení páni, ctení pedagógovia,
vážení priaznivci umeleckého slova!

Už vyše polstoročia trvá tradícia stretávania milovníkov literatúry, ktorá nemohla byť príhodnejšie pomenovaná, ako bola – po veľkom básnikovi Pavlovi Országhovi Hviezdoslavovi.

Vznikla v čase, keď, zdá sa, všetko bolo prvoradejšie ako literatúra a umelecké slovo, a predsa pretrvala. Na svojej ceste polstoročím si jej štafetu podávali nielen rodáci básnika, po ktorom tieto sviatky slova boli pomenované, ale skoro prerástla do letokruhov celého Slovenska; okolo nej a pri nej boli významné osobnosti slovenského slova, ktoré sa trvalo zapisali do dejín slovenskej literatúry. Už len vymenovať ich je spojené s rizikom, že ak by sme čo len na jedného zabudli, ukričdli by sme mu. Ale i napriek tomu, určite mi to prepáčia tí, ktorých tu nespomeniem, chcem po mene vyvolať jedného, ktorý bol dlhé roky dušou

tohto podujatia – dolnokubínskeho rodáka Thea Herkeľa Florina, ktorého 100. výročie narodenia sme si pripomenuli v apríli tohto roku (narodený 10. 4. 1908).

Bol dušou podujatia dlhý čas, ba možno bez páťosu povedať, že do posledného svojho dychu; prehliadku a súťaž prednesu umeleckého slova spájal s mnohorakými literárnymi aktivitami, do ktorých doslova zapájal celé Slovensko. A tak popri Rúfusovi bol tu Mihálik, popri Margite Figulí Novomeský a ďalší. Tlačie Hviezdoslavovho Kubína, ktoré pripravoval na vydanie a vnášal do nich dušu, už dnes patria medzi literárne cennosti a rarity. Vo svojich fondoch by ich rada opatrovala nejedna knižnica.

Hviezdoslavov Kubín bol a je veľkým literárnym podujatím práve preto, že toto mestočko, jeho hodnostári a činovníci, organizátori, najmä však účinkujúci, ale aj poslucháči vytvorili z celoslovenskej literárnej prehliadky skutočne sviatok umeleckého slova, že slovo získalo v tomto mestočku domovské právo, a ani v priebehu polstoročia ho nikto nespochybnil, práve naopak, pridal mu zo svojej pokladnice priazne, ba i finančne pomohol. A kto nemal, tak žičlivosťou a dobroprajnosťou obdaril toto podujatie.

Nebudeme zveličovať, ak povieme, že Hviezdoslavov Kubín kultivoval náš hovorený prejav na celom Slovensku, že sme chceli byť lepší a dokonalejší ako predchádzajúci rok, čo bol i dôvod na to, že sa občas menila koncepcia podujatia. Ak by toto podujatie už nepokračovalo, cítilo by to celé Slovensko, ba nevieme si takýto stav ani predstaviť. Preto nech je pri každom začiatku a skončení tohto podujatia naším predsavzatím, že aj budúci rok sa znova stretáme.

Kontinuita umeleckého slova je to, čo nás spája navzájom, ale i minulosť s prítomnosťou a budúcnosťou. Chcem vyjadriť presvedčenie, že aj v budúcich rokoch bude Ministerstvo školstva SR pri všetkom, čo súvisí s Hviezdoslavovým Kubínom, v našich školách budeme všemožne podporovať toto podujatie, lebo si uvedomujeme hodnotu umeleckého slova, ktoré tiež robí tento svet lepším a krajším, a utvrdzuje nás v presvedčení, že Zem je najkrajšie miesto vo vesmíre, kde hodno prežiť náš život. To si uvedomoval i náš básnik, oravský rodák, ktorý si k svojmu menu pridal i tento rozmer a sám sa rozhodol pre básnické meno Hviezdoslav.

Slová, ktoré budú znieť z tohto miesta, určite budú povznášať, oslavovať ľudský rod i prácu, ale i náš ľudský údel – dôstojne a činorodo prežiť čas, ktorý nám bol určený, v priaznivom čase našej štátnej samostatnosti, v slobodnej a demokratickej republike.

PaedDr. Peter Juráš,

generálny riaditeľ sekcie regionálneho školstva Ministerstva školstva SR

Vážení priatelia literatúry, umeleckého slova
a jeho interpretácie!

V čase, keď sa slovo stáva neraz obalom, zahmlievajúcim podstatu slova alebo zabalujúcim prázdnu bublinu bytia, si právom kladieme otázku o zmysle slova.

Umelecký prednes nám zostáva ako tradičná umelecká aktivita, narábajúca so slovom, ktoré prešlo myslou a cítením človeka, čo ho nevypúšťa do sveta len tak nadarmo. Recitátor, jeho pedagóg či tvorca inscenácie poézie ešte stále premýšľajú, ba rozjímajú o podstate slova a hľadajú preň aj zodpovedajúcu kultivovanú, estetickú, umelecky štylizovanú formu. Hoci sa dnes viac nosí voľný štýl, amorfná neformenosť, teda pohadzovanie slovami, ktoré slyny, a nie rozum či cit, priniesli na jazyk, súťaž Hviezdoslavov Kubín chce upozorňovať na tie slová, z ktorých sú postavené celé svety; na slová, ktoré nepotrebujú hmotu, hoci zhmotňujú obrazy, pocity, vízie i reflexiu hmotného aj nehmotného bytia.

Celoštátna prehliadka v detstvom a umeleckom prednese, v tvorbe detských recitačných kolektívov a divadiel poézie zostáva verná svojim východiskovým cieľom spreď viac ako päťdesiatich rokov – čítať, poznávať literatúru, šíriť ju prostredníctvom živého jazyka a reči; tvoriť prostredníctvom slov svet, ktorý dokáže osloviť, vzrušiť i ovplyvniť, vychovávať i potešiť myseľ a city ľudí; formovať i zjemňovať, ba dnes možno už aj oživovať rodnú reč ako jeden z plnohodnotných jazykov ľudstva.

Želám nielen všetkým účinkujúcim na celoštátnej prehliadke, ale aj všetkým účastníkom jednotlivých stupňov súťaže 54. Hviezdoslavov Kubín, ich pedagógom a lektorom, aby slovo zostalo aj naďalej pre nich nielen výrazom duše a mysle, ale aj krásnym, pestovaným „telom“ ich reči a jazyka.

PhDr. Ján Tazberík, CSc.,

generálny riaditeľ Národného osvetového centra v Bratislave

Vitajte v Dolnom Kubíne!

Stalo sa už tradíciou, že posledné septembrové dni sú v kalendári kultúrnych podujatí nášho mesta venované celoštátnej súťažnej prehliadke v umeleckom prednese a divadlách poézie – Hviezdoslavovmu Kubínu. Tento rok sa začne otvárať už jeho 54. kapitola. Nie je potrebné osobitne zdôrazňovať význam tohto celoslovenského sviatku literatúry a slova, pretože samotná história hovorí o jeho úspechu, dôležitosti a popularite.

Hviezdoslavov Kubín otvoril cestu do umeleckého sveta viacerým, v súčasnosti už známym osobnostiam a výrazne prispieva k vyhľadávaniu talentovaných a nadaných žiakov a študentov.

Hviezdoslavov Kubín však nie je iba o umeleckom prednese, ale je tu vytvorený aj priestor na vzájomnú konfrontáciu a inšpiráciu, hodnotiace diskusie, tvorivé semináre, pracovné dielne a ďalšie formy vzdelávacích podujatí.

Som nesmierne rád, že mesto Kubín, ktorého som primátorom, nesie atribút Hviezdoslavov Kubín a že aspoň takýmto spôsobom môžeme zdať nášmu veľikánovi, spisovateľovi a básnikovi, ktorý nám zanechal literárne dielo nesmiernej hodnoty. Teší ma, že o toto podujatie je stále veľký záujem a že aj naši občania si môžu vychutnať čaro kultivovanej slovenskej reči a umeleckého slova. Buďme hrdí na svoju reč, pestujme si ideály, pretože ako hovorí básnik:

Ó, mládež, drž sa verne ideálu!
Bo keď sa spustíš vidiny,
zapadneš v nížiny,
i v svojej hrudi nájdeš iba skalú.

Ing. Ivan Budiak,

primátor mesta Dolný Kubín

PRÍPRAVNÉ ORGÁNY 54. HVIEZDOSLAVOVHO KUBÍNA

Finanční garanti

Ministerstvo kultúry SR
Ministerstvo školstva SR
Národné osvetové centrum
Mesto Dolný Kubín
Žilinský samosprávny kraj

Odborný garant

Národné osvetové centrum, Bratislava

Hlavný organizátor

Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín

Spoluorganizátori

Oravské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Dolný Kubín
Oravská knižnica A. Habovštiaka, Dolný Kubín
Mestský úrad, Dolný Kubín
Základná umelecká škola P. M. Bohúňa, Dolný Kubín
Obecný úrad, Vyšný Kubín
Centrum voľného času „Domček“, Dolný Kubín
Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Dolný Kubín
Združená stredná škola služieb a obchodu, Dolný Kubín

Prípravný výbor

predseda

Mgr. Roman Matejov, zástupca primátora mesta Dolný Kubín

členovia

Mgr. Janka Greššová, riaditeľka Mestského kultúrneho strediska, Dolný Kubín
Mgr. Jaroslava Čajková, odborná pracovníčka NOC, Bratislava
Mgr. Ján Paprčka, Ministerstvo kultúry SR
PhDr. Libuša Klučková, Ministerstvo školstva SR
PhDr. Miroslav Žabenský, riaditeľ Oravského kultúrneho strediska, Dolný Kubín
PhDr. Milan Gonda, riaditeľ Oravskej knižnice A. Habovštiaka, Dolný Kubín
PaedDr. Mária Jagnešáková, riaditeľka Oravského múzea, Dolný Kubín
Mgr. Leonard Vajdulák, riaditeľ ZUŠ P. M. Bohúňa, Dolný Kubín
PhDr. Dagmar Kubištová, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Dolný Kubín
Mgr. Vladimír Moravčík, Žilinský samosprávny kraj, Žilina
Ing. Patrik Bartoška, Mestský úrad, Dolný Kubín
Ing. Jaroslav Figuli, starosta, Vyšný Kubín
Ing. Pavol Kozák, KOJDS, Žilina
Mgr. Katarína Pilarová, Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
Bc. Elena Ďaďová, Centrum voľného času, Dolný Kubín

Programová rada**Predsedníčka**

Mgr. Jaroslava Čajková, odborná pracovníčka NOC, Bratislava

Členovia

Mgr. Eliška Sadíleková, riaditeľka Spoločenského domu Prievoz, CULTUS, Bratislava
 Mgr. Soňa Pariláková, vysokoškolská pedagogička Prešovskej univerzity
 PhDr. Miroslav Žabenský, riaditeľ Oravského kultúrneho strediska, Dolný Kubín
 Mgr. Janka Greššová, riaditeľka Mestského kultúrneho strediska, Dolný Kubín
 PhDr. Libuša Klučková, Ministerstvo školstva SR

Organizátori krajských prehliadok

Malokarpatské osvetové stredisko, Pezinok (Jarmila Hnatová)
 Trnavské osvetové stredisko, Trnava (Dana Polášová)
 Trenčianske osvetové stredisko, Trenčín (Ľubica Juríčková)
 Turčianske osvetové stredisko, Martin (Mgr. Viera Ritomská)
 Tribečské osvetové stredisko, Topoľčany (Ján Podoba)
 Stredoslovenské osvetové stredisko, Banská Bystrica (Mgr. Dušan Jablonský)
 Lubovnianske osvetové stredisko, Stará Ľubovňa (Irina Nováková)
 Podduklianske osvetové stredisko, Svidník (Mgr. Mária Pajzinková)
 Zemplínske osvetové stredisko, Michalovce (Elena Kuncová)

Organizačný štáb**Predsedníčka**

Mgr. Janka Greššová, Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín

Členovia

Nada Dudášová, Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
 Viola Dubovská, Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
 Ján Paluga, Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
 Jana Freierová, Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
 Janka Tarabová, Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
 Zuzana Melicharová, Kino Choč, Dolný Kubín
 Ján Gáll, Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
 Viera Húsková, turisticko-informačná kancelária, Dolný Kubín
 Mgr. Jaroslava Čajková, Národné osvetové centrum, Bratislava
 Vladimír Sadílek, Bratislava
 Mária Janotíková, Oravské kultúrne stredisko, Dolný Kubín
 Miriam Kazimírová, Oravská knižnica A. Habovštiaka, Dolný Kubín
 PhDr. Dagmar Kubištová, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, Dolný Kubín
 PaedDr. Mária Dudáková, Mestský úrad, Dolný Kubín

HLAVNÝ PROGRAM**Streda 1. 10. 2008**

13:00 Otvorenie 54. Hviezdoslavovho Kubína pri soche P. O. Hviezdoslava

14:00 Vystúpenia detských recitátorov I. kategórie (Kino Choč)

Réžia Roman Večerek

16:00 O deťoch a s deťmi – hodnotiace-tvorivá diskusia (ZUS P. M. Bohúňa)

18:00 Poetické večerníčky

Súťažná prehliadka detských recitačných kolektívov a detských divadiel poézie (MsKS)

Z+Z pri ZŠ s MŠ J. Vojtaššáka, Zákamenné

Ľubomír Feldek: Blues o básni

Réžia Zuzana Demková

DRK Gymkáči pri Gymnáziu Š. Moyzesa, Moldava nad Bodvou

L. Feldek, J. Navrátil: Škriatkoviny

Réžia Františka Fehérová

Zarambarimburáci pri ZUŠ M. Moyzesa, Prešov

Miroslav Válek: Neviditeľné auto, viditeľný strom

Réžia Mária Kuderjavá

19:30 Prednesom k mladosti – program recitátorov staršej a strednej generácie

(Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava)

Réžia Roman Večerek

Štvrtok 2. 10. 2008

8:00 Hodnotiace diskusia o detských recitačných kolektívoch (MsKS)

9:30 Vystúpenia detských recitátorov II. kategórie (MsKS)

Réžia Roman Večerek

12:00 O deťoch a s deťmi – hodnotiace-tvorivá diskusia (MsKS)

14:00 Vystúpenia detských recitátorov III. kategórie (Kino Choč)

Réžia Roman Večerek

16:00 O deťoch a s deťmi – hodnotiace-tvorivá diskusia (ZUS P. M. Bohúňa)

18:00 Poetické večerníčky

Súťažná prehliadka detských recitačných kolektívov a detských divadiel poézie (MsKS)

DRK Rámus Vinodol pri ZUŠ J. Rosinského, Nitra

Luciín stolček (na motívy balady J. Botta)

Réžia Marica Šišková

DRK MoDRé TRaKy pri ZŠ s MŠ Lúky, Vrábľa

Aglaja Veteranyi: Prečo sa dieťa varí v kaši

Réžia Štefan Foltán

DDS Zrkadlo pri ZUŠ, Kremnica

Ó, Bože, ako ja...

Réžia Peter Luptovský

19:30 „Z národov hoc sme rôznych...“

Večer Európskeho roka medzikultúrneho dialógu 2008 (MsKS)

19:30 Umelecký prednes – tak aj inak

Program inšpiratívnych interpretácií v rusinskom, českom a maďarskom jazyku

Scenár Jaroslava Čajková, réžia Soňa Pariláková

21:00 On – off Film Teatr Psychodelii Absolutnej, Krakov

Ján Zambor: Soprán dažďových kvapiek
Ivan Kolenič: Uspávanka
Réžia Bartłomiej Piotrowski

Piatok 3. 10. 2008

- 8:00 Hodnotiacia diskusia o detských recitačných kolektívoch** (MsKS)
9:30 Vyhlásenie výsledkov súťaže detských recitačných kolektívov (MsKS)
Súťaž IV. a V. kategórie v prednese prózy (MsKS)
Súťaž IV. a V. kategórie v prednese poézie (Kino Choč)
14:00 Súťaž divadiel poézie (MsKS)
19:30 Súťaž divadiel poézie (MsKS)

LANO pri ZUŠ J. Kresánka, Bratislava
Spevy z Kalevaly
Réžia Alexandra Skořepová

Divadelný súbor Traumaťák pri ZUŠ Bernolákova 26, Košice
Nekonečný kruh
Réžia Marica Harčaričková

Základná umelecká škola, Liptovský Hrádok
K. J. Erben: Dcéřina kliatba
Réžia Renáta Kögelová

Divadlo poézie Woland pri Gymnáziu, Tvrdošín
Bohuš (žiaľ diabľovi)
Réžia Jaroslav Broz

Sobota 4. 10. 2008

- 9:00 Hodnotiacia diskusia o súťaži divadiel poézie** (MsKS)
10:30 Hodnotiacia diskusia o súťaži recitátorov IV. a V. kategórie (MsKS)
15:00 Spomienka na T. H. Florina (Dom T. H. Florina)
Vyhlásenie výsledkov 54. Hviezdoslavovho Kubína (Dom T. H. Florina)
17:00 Laco Kerata: Cesta na svadbu tety Anny
 Verejná nahrávka rozhlasovej hry Slovenského rozhlasu 3 Rádia Devín (MsKS)
19:30 Slávnostný večer 54. Hviezdoslavovho Kubína (MsKS)
 Réžia Vladimír Sadílek

SPRIEVODNÝ PROGRAM**Pondelok 29. 9. 2008**

- 16:00 Krst a prezentácia knihy Stana Markoviča Aforizmy**
(Oravská knižnica A. Habovštiaka)

Streda 1. 10. 2008

- 11:00 Vernisáž výstavy Budem Pavol D.-P.** (MsKS)
20:00 Cesta Oravskou historickou lesnou železniciou

Štvrtok 2. 10. 2008

- 15:00 Vyšnokubínske prvierienky** (Osvetová beseda Vyšný Kubín)

Piatok 3. 10. 2008**„Hviezdoslavov predklubín“**

Čítačka a prezentácia tvorby literárnych klubov (Oravská knižnica A. Habovštiaka)

Sobota 4. 10. 2008**Ako ďalej literárne kluby**

Kolokvium k činnosti literárnych klubov na Slovensku (MsKS)

VÝSTAVY

„Budem Pavol (Dobšinský)-(Pikaso)“ (MsKS)

T. H. Florin po 100 rokoch (MsKS)

Z výtvarného workshopu na tému Hviezdoslav (MsKS, Kino Choč)

Telefónne čísla

riaditeľka MsKS • Janka Greššová • 586 22 69, 0905 768 208
 predsedníčka súťaže a programu • Jaroslava Čajková • 0908 581 741
 technický režisér • Vladimír Sadílek • 0907 261 280
 organizácia • Katarína Pilárová • 586 27 83
 ubytovanie • Naďa Dudášová • 0915 882 446
 informačné centrum • Viera Kucbelová • 586 75 82
 ekonomika • Viola Dubovská • 588 51 91
 prevádzka, technika • Naďa Dudášová, Ján Paluga • 586 27 84
 výtvarníčka • Janka Tarabová • 582 36 13
 kino • Zuzana Melicharová • 586 65 06

www.hviezdoslavovkubin.nocka.sk, www.msksdk.sk

Kontakty

Národné osvetové centrum

Nám. SNP 12, 812 34 Bratislava 1

Tel.: 0918 716 014

Fax: 02/592 14 102

E-mail: cajkova@nocka.sk, jcajkova@gmail.com

Mestské kultúrne stredisko

Nám. slobody, 026 01 Dolný Kubín

Tel.: 043/586 22 69, 588 58 69, 582 36 11

Fax: 043/586 75 82

E-mail: msksdk@orava.sk, tik@orava.sk

S. Mašurová

T. Ďurovská

K. Rosinová

V. Chovančíková

R. Rajtáková

Recitátori I. kategórie

Prednes poézie

Sara Mašurová (Bratislava 1)
Rabovali Turci
Pedagogička Katarína Mašurová

Tímea Ďurovská (Tlmače)
Milan Rúfus: O kozliatkach
Pedagogička Iveta Stribulová

Zuzana Karásková (Senica)
Vtáče klebety
(montáž z poézie Š. Moravčíka, O. Nagaja,
D. Wágnerovej, M. Válka)
Pedagogička Štefánia Jánošová

Korina Rosinová (Nižná)
Jaroslav Broz: O svojhlavej princeznej
a trojhlavom drakovi
Pedagogička Zdena Brozová

Viktória Chovančíková (Žiar nad Hronom)
Daniel Hevier: Učiteľka povedala, že som
trúba Jerichova
Pedagogička Natália Novotná

Adam Sopko (Prešov)
Daniel Hevier: Veľké myšlienky malého
človeka
Pedagogička Mária Klobušická

Roxana Rajtáková (Košice 3)
Milan Rúfus: Zmúdenie Janka Hraška
Pedagogička Adriana Davitková

Emma Martináková (Nová Dubnica)
Daniel Hevier: Veľké myšlienky malého
človeka
Pedagogičky Miriam Martináková,
Andrea Mudrončeková

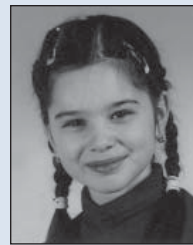
A. Brozová

Š. Šebo

N. Šomodíková

K. Takáčová

K. Uhrinová

Prednes prózy

Agáta Brozová (Tvrdošín)
Daniel Hevier: Ako tma meškala
Pedagogička Zdena Brozová

Mikuláš Boda (Humenné)
Alois Mikulka: O pokazenej vojne
prel. Daniel Hevier
Pedagogička Ingrid Závodská

Richard Mészáros (Galanta)
Toňa Revajová: Prečo som taká trúba?
Pedagogička Zlatica Vizváriová

Šimon Šebo (Košice 2)
Jana Tomášová: Nebeská polepšovňa
Pedagogička Jana Tomášová

Natália Šomodíková (Banská Štiavnica)
Astrid Lindgrenová: Pipi Dlhá Pančucha
prel. Jaroslav Kaňa
Pedagogička Ludmila Klimková

Klára Dingová (Považská Bystrica)
Jozef Pavlovič: Cesta, ktorá išla sama

Karolína Takáčová (Radvaň nad Dunajom)
Jozef Pavlovič: O princeznej, ktorá nechce-
la byť hocjako bohatá
Pedagogička Silvia Baladová

Kristína Uhrinová (Komárno)
Eleonóra Gašparová: Husle a husličky
Pedagogička Mária Gubricová

Odporúčaná

Tímea Lochová (Trebišov)
Peter Bero: Hop, a bol kečup

Recitátori II. kategórie

Prednes poézie

Ema Bajnoková (Bratislava 3)

Pavol Országh Hviezdoslav: Zuzanka Hraškovie
Pedagogička Eva Bednáriková

Laura Smolárová (Zákamenné)

Viliam Klimáček: L'alie a karfiol
Pedagogička Zuzana Demková

Jana Dudášiková (Timače)

Mikuláš Kováč: Osvienčim 1958
Pedagogička Ľudmila Kušnírová

Alexandra Kuderjavá (Prešov)

M. Válek – F. G. Lorca: Montáž
Pedagogička Mária Kuderjavá

Mária Schumerová (Michalovce)

Ján Botto: Práčka na Rimave,
Na brehu Rimavy
Pedagogička Jela Timková

Vanessa Sládečková (Senica)

Etnikum Sani v Číne: Ašma – Ozvena
prel. Ľubomír Feldek
Pedagogička Štefánia Jánošová

Natália Štefancová (Myjava)

Jozef Mokoš: Cibula
Pedagogička Miriam Planková

Karin Vozárová (Kremnica)

Daniel Hevier: Veľké myšlienky malého
človeka
Pedagogička Helena Fodorová

Odporúčani

Oliver Orth (Senica)

Jozef Pavlovič: Ples

Alica Mihóková (Snina)

Michael McClure: Pocta svätému
Geryónovi
prel. Marián Andriščik

J. Dudášiková

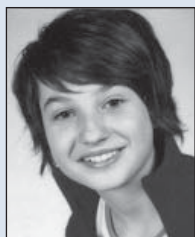
A. Kuderjavá

M. Schumerová

K. Vozárová

A. Labudová

N. Pompošová

A. Jurkovičová

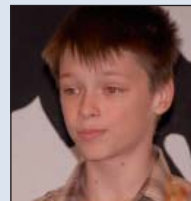
M. Pírník

O. Iždinský

R. Kopecká

O. Obročník

Prednes prózy

Alžbeta Labudová (Dolný Kubín)

Jana Šrámková: Biela stužka v tvojich
vlasoch
Pedagogička Margita Bezákova

Nina Pompošová (Levice)

Anton Pavlovič Čechov: Kónské priezvisko
prel. Eva Krupová
Pedagogička Ľudmila Kušnírová

Alžbeta Jurkovičová (Trnava)

Nodar Dumbadze: Želanie
prel. Judita Patajová
Pedagogička Blanka Blesáková

Michal Pírník (Prešov)

Arkadij Averčenko: Osamelý pán
prel. Ján Štrasser
Pedagogička Mária Kuderjavá

Radka Solárová (Košice 2)

Hans Christian Andersen: Sväta pravda
Pedagogička Mária Harčariková

Oskar Iždinský (Bratislava 2)

Richard Back: Čajka
prel. Marián Dujnič
Pedagogička Lila Ružičková

Romana Kopecká (Trenčín)

Jela Mlčochová: Poém
Pedagogička Anna Balková

Oliver Obročník (Vidiná)

Pavel Fábry: V dierach

Odporúčani

Juraj Gembeš (Senica)

Dušan Dušek: Pištáček sa žení

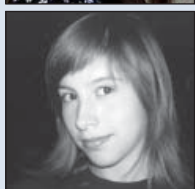
A. Lengyelová

M. Rusnáková

V. Matějková

D. Hoferková

B. Hocková

Z. Gerháťová

Recitátori III. kategórie

Prednes poézie

Adriana Lengyelová (Bratislava 4)

Bella Achmadulinova: Rozprávka o Daždi
prel. Ján Majerník
Pedagogička Alexandra Skořepová

Monika Rusnáková (Mojzesovo)

Daniel Hevier – Thomas Stearns Eliot:
Montáž (Rap, Pustatina, Štyri kvartetá,
East Cooker)
prel. Ján Buzássy

Vladimíra Matějková (Liptovský Mikuláš)

William Blake: Kniha Thelina
prel. Marián Andričík
Pedagogička Zdenka Matějková

Dominika Hoferková (Senica)

Rainer Maria Rilke: Orfeus, Eurydika,
Hermes
prel. Milan Richter
Pedagogička Štefánia Jánošová

Barbora Hocková (Banská Štiavnica)

Viliam Klimáček: Naháňačka na nebi
Pedagogička Katarína Burdová

Diana Dobrescu (Košice 4)

Mirka Ábelová: Hlupáci, toto som ja!
Pedagogička Eva Grohová

Zuzana Gerháťová (Partizánske)

Jacques Prévert: Tá láska
prel. Vladimír Reisel
Pedagogička Vlasta Šimková

Viktória Hartmanová (Prešov)

Eva Molnárová – Miroslav Válek: Básne
Pedagogička Mária Kuderjavá

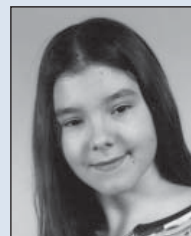
Odporúčané

Nikola Tešická (Nová Dubnica)

Andrej Sládkovič: Kar

Lívia Eliášová (Banská Bystrica)

Mikuláš Kováč: Venovanie

S. Féderová

P. Demeterová

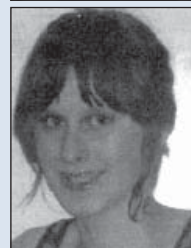
T. Durová

A. Peťková

R. Grďfová

M. Riljaková

Prednes prózy

Sidónia Féderová (Bratislava 4)

Richard Brautigan: Teroristi pstruholovu
v Amerike
Pedagóg Matej Čertík

Juraj Hunák (Trenčín)

Margita Figuli: Tri gaštanové kone
Pedagogička Viera Žilková

Patricia Demeterová (Vranov nad Topľou)

Vasíl Stefanyk: Chýr
prel. Juraj Andričík
Pedagogička Jana Radová

Karolína Repová (Pusté Úľany)

Július Satinský: Čučoriedkareň
Pedagogička Mária Pešková

Tatiana Durová (Košice 3)

Hermann Hesse: Knulp
prel. Ľudmila Rampáková
Pedagogička Eva Grohová

Adriana Peťková (Slovenská Ľupča)

Alexander Kanevskij: Skúška
prel. Miron Sisák
Pedagogička Marcela Kramcová

Renáta Gráfová (Bratislava 5)

William Saroyan: Ľudská komédia
prel. Ivan Krčméry
Pedagogičky Júlia Lišková,
Alexandra Skořepová

Mária Riljaková (Tvrdosín)

Denisa Komadová: Poučená speváčka

Odporúčaný

David Hartl (Senec)

Karol D. Horváth: Čo véeééelmi potrebuješ?

Slová. Téma mnohých básnikov a teoretikov. Pre niekoho spôsob komunikácie, pre iných bludisko bez konca, pre ďalších umelecký nástroj. Slová majú skutočne veľa funkcií a veľa moci, ktorú každý využíva vo svoj prospech. Nie vždy správne...

Pre niekoho sú slová obmedzujúce, pre niekoho oslobodzujúce. Sú tu. Pre všetkých. Pre tých, čo ich chcú počúvať, pre tých, čo nechcú, pre tých, čo nemôžu, i pre tých, čo nemusia. Slová slúžia nám a my slúžime slovám. Vládeme nad slovami a slová nad nami. Je to všetko vzájomné.

Je krásne vyjadriť sa cez slová. Aj cez slová iného človeka žijúceho pred desiatkami, možno stovkami rokov. Je krásne nachádzať v slovách, už dávno napísaných, kúsky vlastnej duše. Je krásne nájsť sa v slovách, ktoré už odzneli tisíc-krát. Ale ešte krajšie je povedať o tom ostatným. Recitátori sú ľudia, ktorí cítia potrebu vyjadriť sa slovami známeho i neznámeho autora, ktorý daroval svetu seba napísaného v riadkoch. Keď recitujem, nie je to len interpretácia niekoho diela. Autor a text. Už som to JA, autor a text. A chcem, aby to diváci videli. Aby, hoci nenápadne, uzreli v cudzích vetách mňa. A aby sa otvorili dvom dušiam, dvom posolstvám zdieľajúcim rovnaké vety. Autor prehovorí cez svoje dielo mojim hlasom a ja prehovorím cez jeho slová svojou dušou. Podmaním si jeho slová, ako si ony podmanili mňa. A neviem, kto z nás je zajatý. Kľúč má len autor.

Lucia Šulová

M. Struhár

K. Gálíková

I. Ferenčíková

D. Žemberyová

D. Džubáková

Recitátori IV. kategórie

Prednes poézie

Anna Hortová (Nová Dubnica)

Wisława Szymborska: Chvíľa
prel. Vlastimil Kovalčík
Pedagogička Beata Kvaššayová

Matej Struhár (Brezno)

Ivan Kolenič: Abstrák (Epilóg)

Katarína Gálíková (Banská Štiavnica)

Lýdia Vadkerti-Gavorníková:
Hra na pár-nepár
Pedagogička Ludmila Klimková

Ivana Ferenčíková (Tvrdosín)

Jarko Košela Broz: Labutia pieseň
Pedagógovia: Ana Hreňáková
a Jaroslav Broz

Dominika Žemberyová (Nitra)

Anna Achmatovová: Vrcholiaca luna
prel. Ján a Marta Zamborovci
Pedagóg Viktor Nagy

Lucia Tomaschová (Košice 4)

Federico García Lorca: Žalospev nad
Ignaciom Sanchezom Mejiasom
prel. Andrej Žarnov a Štefan Žáry
Pedagogička Eva Grohová

Dominika Džubáková (Humenné)

Ján Štrasser – Viliam Klimáček:
Óda na O. D.
Pedagogička Eva Jacevičová

Jonatan Pastirčák (Bratislava 5)

Ján Ondruš: Makovica
Pedagogička Eva Jenčíková

Lukáš Ivanko (Michalovce)

Josif Brodskij: Jesenný krik jastraba
prel. Ján Štrasser
Pedagogička Jela Timková

Katarína Igazová (Bánovce nad Bebravou)

Pavol Országh Hviezdoslav: Kain
Pedagogička Zuzana Varhaníková

Michaela Viskupičová (Modra)

Wisława Szymborska: Chvíľa (montáž)
Pedagogička Eliška Sadíleková

Viktória Scherhauserová (Sered)

Alexander S. Puškin: Eugen Onegin
prel. Janko Jesenský
Pedagogička J. Miková

*Zostavila som zoznam
otázok,
na ktoré sa už nedočkám
odpovedí,
lebo na ne je alebo prineskoro,
alebo ich nebudem stačiť
pochopiť.*

*Čo bolo naozaj,
a čo sa iba zdalo
na tej scéne
hviezdnej a podhviezdnej,
kde okrem vojstenky
je povinná aj odístenka,*

*čo s celým živým svetom,
ktorý nestihnem porovnať
s iným živým svetom,*

*o čom budú písať
zajtrajšie noviny.
Kedy prestanú vojny
a čo ich nahradí.*

Wisława Szymborska: Zoznam

A. Zemaniková

Z. Eperješiová

L. Lejková

P. Drgoňová

P. Galdík

Prednes prózy

Zuzana Borovičková (Bánovce nad Bebravou)

Charles Baudelaire: Zlý sklenár
prel. Pavel Bunčák
Pedagogička Zuzana Varhaníková

Anna Zemaníková (Banská Bystrica)

Uršula Kovalyk: Kúpeľňa
Pedagóg Peter Zemanik

Michal Tomasy (Liptovský Hrádok)

Anatolij Kuznecov: Tri hviezdy
prel. Vlasta Baštová

Hana Sitárová (Topoľčany)

Dušan Dušek: Dvere
Pedagogička Veronika Barátová

Zuzana Eperješiová (Košice 2)

Jozef Cíger Hronský: Jozef Mak
Pedagogička: Helena Čižmárová

Lucia Lejková (Prešov)

Elke Heidenreichová: Obyčajná cesta
prel. Martina Danová
Pedagogička Mária Kuderjavá

Patrícia Drgoňová (Bratislava 2)

Anton P. Čechov: Smrť úradníka

Peter Galdík (Rimavská Sobota)

Luigi Malerba: Láska v studni
prel. Michaela Jurovská
Lektori Marián Lacko a Ľubomír Šárík

Lenka Feketeová (Trebišov)

František Švantner: Malka
Pedagogička Viera Krajčová

Karin Kubíková (Trenčín)

Italo Calvino: Liečba osím hniezdom
prel. Erika Šebová
Pedagogička Alena Teicherová

Martina Čanecká (Tvrdosín)

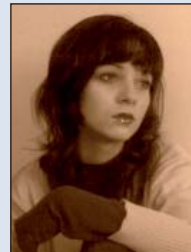
Quim Monzó: Gregor
prel. Renáta Bojničanová
Pedagóg Jaroslav Broz

Lucia Šuľová (Levice)

Anton P. Čechov: Spať, len spať
prel. Ivan Slimák

K. Kubíková

M. Čanecká

L. Šuľová

Odporúčané

Barbora Nováková (Prievidza)

George Orwell: Zvieracia farma

Debora Pastirčáková (Bratislava 5)

Oscar Wilde: Obraz Doriana Graya
prel. Tatjana Ruppeltdtová

Nuž nemôžeš ty len tak zmiznúť, Jozef Mak. Obyčajný človek si a obyčajný človek musí zachovať veľký zákon sveta: musí v druhej múdrej tridsiatke žať, čo v prvej nemúdrej tridsiatke sial...

... život je nie román, život je bralo, dolina, vrchy, kláty, sekerá, náruživosti, chlieb a inovať, a všetky tieto veci nie sú iba kulisy, aby sa dali hocijako postrkovať, ako sa fantázii páči. Nuž nemôžeš ty len tak zmiznúť, Jozef Mak. Obyčajný človek si a obyčajný človek musí zachovať veľký zákon sveta: musí v druhej múdrej tridsiatke žať, čo v prvej nemúdrej tridsiatke sial. Hoci ti uverí, že je to smiešny poriadok, ale nepomôže ti nik, lebo zákon je zákon. Ani nech sa ti nesníva, aby si si zúfal, ba ani sa nežaluj, ani nezloreč.

Trp, Jozef Mak.

Človek milión si, nuž vydržíš všetko, keďže nie je pravda, že najtvrdší je kameň, najmocnejšia je ocel, ale pravda je, že najviac vydrží na svete obyčajný Jozef Mak.

Jozef Cíger Hronský: Jozef Mak

Recitátori V. kategórie

Prednes poézie

Miroslava Frankovská (Púchov)

Martina Boleková: Protestsong pre Joža Urbana

Anna Kalužná (Stará Bystrica)

Francois Villon: Balada o naučeníach krásnej zbrojmajstrovej dievkam radodajným
prel. Ján Smrek

Mária Gubricová (Komárno)

Sylvia Plathová: Luna a tis
prel. Míla Haugová

Peter Hort (Nová Dubnica)

Peter Šulej: Archetypálne leto
Lektorka Beata Kvaššayová

Ingrid Zachorecová (Hurbanovo)

Dane Zajc: Krv a mlieko
prel. Karol Chmel

Odporúčaná

Danica Ondrušová (Bratislava 2)

Federico García Lorca:
Romanca o lune, lune
prel. Ján Zambor

Prednes prózy

Zuzana Gaciková (Krásno nad Kysucou)

Martin Kukučín: Neprebudený

Eva Palkovičová (Bratislava 4)

Dušan Kužel: Tajná jama starých rodičov
Lektorka Alexandra Skořepová

Laura Urbanová (Prešov)

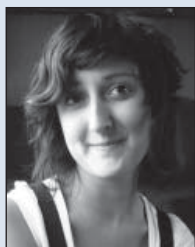
Woody Allen: Keby boli impresionisti
dentistami

Pavol Náther (Bratislava 4)

Ján Šimko: Petržalské príbehy

M. Gubricová

L. Urbanová

Detské recitačné kolektívy

Z+Z pri Základnej škole s Materskou školou J. Vojtaššáka, Zakamenné

Ľubomír Feldek: Blues o básni

Dramaturgia, scéna a réžia: Zuzana Demková, Zdenka Klačanská

Účinkujú: Kristína Klačanská, Alžbeta Florková, Klaudia Kolenčíková, Mária Straková, Alžbeta Žatkuliaková, Katarína Koleňová

Súbor Z + Z pri Základnej škole s Materskou školou J. Vojtaššáka v Zakamennom pracuje dva roky. V minulom roku našťudoval inscenáciu Zmúdenie Janka Hraška, s ktorou sa zúčastnil na celoštátnej prehliadke Hviezdoslavov Kubín. Súbor tvorí v súčasnosti šesť dievčat, ktoré majú skúsenosti s individuálnou recitáciou i s prácou v detskom divadle.

Naším cieľom bolo kolážou z textov Ľubomíra Feldeka ukázať hru so slovom, vytvárať obrazy z jednoduchých rekvizít a odpovedať si na otázku: čo je vlastne báseň? Nakreslite si naše básne, prečítajte si naše obrazy a spoločne hľadajme.

Zuzana Demková

Dnes do môjho básnického obydľia / vletel motýl, / na stole mi sedel, / a ja som mu písal báseň na krídla. / Myslel som si – zošit. / Ktože vedel. // Báseň potom odletela spolu s ním...

Haló! Kto tam? / Šmýkalo sa Áá / Áá? – Áá! / po lavici Bé- / zadrelo si Cé- ú do no – ha – vi – ce - / do nohavice!

DRK Gymkáči pri Gymnázium Š. Moyzesa, Moldava nad Bodvou

Lubomír Feldek – Ján Navrátil: Škriatkoviny

Dramaturgia, scéna a réžia: Františka Fehérová

Účinkujú: Nadežda Kekeťová, Štefánia Keserúová, Patrícia Toporčáková, Viera Szabová, Martin Timko, Margaréta Mašátová, Erika Župčanová

Technika: Tomáš Juske

Súbor vznikol v roku 2006 s nástupom detí na gymnázium. Ako sa ukázalo, zišla sa výborná, ale hlavne tvorivá mládež. Našou doménou je hravosť, spontánnosť a tvorivosť. Naš amatérsky divadelný kolektív ôsmich členov sa stretáva „pravidelno“ nepravidelne. Príčiny, prečo sme sa rozhodli pre divadelnú činnosť, sú jednoduché: chceli sme sa uliati zo školy, hrať sa s rôznymi rolami, ale hlavne prezentovať myšlienky a názory tou najpriateľnejšou cestou – dramatickým umením. Ešte hravé deti veria, že hrou hrou, ktorou sa vydajú na púť životom, budú ľahšie zdolávať životné prekážky.

Už sám názov inscenácie Škriatkoviny napovedá, že sa chceme hrať. Je to naša prvotina, v ktorej sa odohrávajú príbehy z rôznych rozprávok, ktoré sú vzájomne prepojené. Naša hra je postavená na hre slovíčok, viet a obsahu. Škriatok poprepájal jednotlivé príbehy tak, aby nám ukázal, že recitovať sa dá aj vo veľkom priestore. A najmä, že s poéziou sa dá hrať.

Františka Fehérová

DRK Zarambarimburáci pri ZUŠ M. Moyzesa, Prešov

Miroslav Válek: Neviditeľné auto, viditeľný strom

Réžia: Mária Kuderjavá

Účinkujú: Berenika Zakarovská, Alica Hrabčáková, Danka Minčáková, Tibor Tribus, Soňa Semanová, Radka Balážová, Táňa Šutranová, Adriana Vargová, Júlia Firtentová, Michaela Birošová

Svetlá: Adela Mitrová

DDS Zarambarimburáci pracuje pri ZUŠ M. Moyzesa v Prešove. „Zabarambarumbarimbovalo“ si v ňom veľa detí. A niektorí to dotiahli aj na profesionálne divadelné javiská. Ale väčšina z nás sa na hercov iba hrá. A pri tom hraní zrazu zistíme, že máme celkom radi básničky, že sa nám nič nestane, ak zjídeme do divadla, a že sa dokonca chceme a vieme o divadelných predstaveniach porozprávať. A aby som nezabudla – je nám spolu dobre. A to vôbec nie je málo, však?

S partiou súčasných Zarambarimburákov sme sa zúčastnili aj na minuloročnom Hviezdoslavovom Kubíne a veľmi sa nám tu páčilo. Tak sme si povedali, že to skúsime aj tohto roku. Nasadli sme do „neviditeľného auta“, ktoré nám požičal básnik Miroslav Válek, a už sa vezieme k vám. Ak sa chcete s nami povozit', nech sa páči! Miesta máme pre každého dosť. Veď ako sa vraví: „Dobrych ľudí sa všade veľa zmestí.“

Mária Kuderjavá

Tma tmúca, 2007

Radili sa otcovia a mamy, / radili sa všetci dospelí. / Radili sa spolu, / radili sa sami / - a kam dospeli? // Nedospeli nikam. / Dospeli ta, že si každý s každým vyká.

DRK Rámus Vinodol pri ZUŠ J. Rosinského, Nitra

Luciin stolček (na motívy balady J. Botta)

Réžia: Marica Šišková

Účinkujú: Janko – Rasto Ďuran • Anička – Monika Lacová • Krstná mať – Lenka Poláková • Rozprávačka – Naďa Krajmerová • Mládenec – Matej Špánik • Dievky – Monika Verešová, Dominika Uhrová, Táňa Šišmišová, Patrícia Krajmerová, Dominika Kelemenová • Husle – Veronika Gábrišová • Bongo – Marek Hattas

DRK Rámus Vinodol po dvojročnej prestávke znova siahol po balade.

Vraciame sa k nej ako k „dobrej kamarátke“, pretože nám dovolila nahliadnuť do svojho srdca. Požičali sme si príbeh, ale chceme vrátiť VIAC. Svoje pocity, názory, presvedčenie. Naše rozhodnutie nastaviť starej pravde poctivé zrkadlo o nás a o našich blízkych, o našom strachu, odvahe, láske, ľudskosti... a krutosti. O sile tradície... a našej (zatiaľ) bezradnosti, či nás naše korene viažu a obmedzujú, alebo predsa len nám dávajú pocit istoty, že niekam patríme. O večnom hľadaní a boji mladej generácie za „novú pieseň“.

Potrápil nás 150-ročný jazyk, ale čuduj sa svete, rozumieme mu... a občas je nám blízky.

P.S. „... Vidiš... Janko... až tak veľa sa nezmenilo...“

Marica Šišková*Balady, 2006*

Piesne treba, prúdu treba, / čo zatrasie štyri strany, / čo razom strie, razom zmelie / modly, tróny spráchnivelie, / čo združga putá i knuty, / i všetky krivé rozumy, / piesne treba, víchru treba! / Nech sa zdvíhnú lúny v nebá – / a svet starý padne v rummy!

DRK MoDRé TRaKy pri ZŠ s MŠ Lúky, Vrábľa

Aglaja Veteranyi: Prečo sa dieťa varí v kaši

Scenár a réžia: Štefan Foltán

Účinkujú: Dieťa – Paulína Mašeková • Deti – Beáta Dudášová, Cindy Baloghová, Radka Džatková, Bianka Kobzová, Michaela Stachová, Hana Hehejková, Karina Kobzová, Soňa Ráčová, Lenka Džatková, Monika Brédiková

Ráno vstaneme, vypijeme teplé kakao, v škole zjeme desiatu od mamy, občas otrávene sfúkame sviečky na narodeninových tortách, rozbalíme si darčeky, večer si k nám rodičia sadnú, prečítajú rozprávku o dobre víťaziacom nad zlom, dajú nám po svojej lásky – to je náš svet...

Existuje aj iný... svet, v ktorom predstava o dieťati, variacom sa v kaši, je len sladkou rozprávkou...

Štefan Foltán

Pred svojím narodením som bola už osem mesiacov tanečnicou na lane Po narodení ma mama nechala u tety, kým s otcom kočovali s cirkusom Keď sa vrátila, volala som svoju mamu teta A svoju tetu mama.

DDS Zrkadlo pri ZUŠ, Kremnica

Ó, Bože, ako ja... (P. O. Hviezdoslav: Hájnikova žena, J. Botto: Žltá ľalija,
A. Petőfi: Apoštol, A. S. Puškin: Dedina, L. Podjavorinská: Žabiatko)

Dramaturgia a réžia: Peter Luptovský

Účinkujú: Annamária Krajčiová, Beáta Páliková, Karin Vozárová, Nina Briadková / Sára Luptáková

DDS Zrkadlo vznikol v roku 2004 pri Literárno-dramatickom odbore ZUŠ J. L. Belu v Kremnici ako najmladší odbor na tejto škole. Počas svojej krátkej existencie sa v LDO podarilo naskúšať už niekoľko hier (Motýľ, No len sa z toho nezblázní... Už ho vezú, Bajaja, Dvojčatá, Divný Janko...?). Súbor sa s nimi predstavil na mnohých slovenských, ale aj zahraničných festivaloch a súťažiach.

Hra Ó, Bože, ako ja... vznikla na základe skladačky detskej hry, poézie a divadla. Toto spojenie vyprovokovali názory a postoje hlavných predstaviteľiek – prečo... ako... načo... poéziu...?

Peter Luptovský

Ó, strašná, desná musí byť / tma ducha, polnoc pomätenia! – / Nevidieť, nečuť, necítiť! / Ni jednej hviezdy neznať svit, / čo vyviedol by z čiernosnenia, / sporiadal priadzu balušenia...

Divadlá poézie**Lano pri ZUŠ Jozefa Kresánka, Karlova Ves, Bratislava**

Spevy z Kalevaly (na motívy finskeho eposu Kalevala)

Z poľštiny preložili Marianna Prídavková-Mináriková a Miroslav Válek

Scenár a réžia: Alexandra Skořepová

Hudba: Lucia Koňakovská

Choreografia: Adriana Tancošová

Kostýmová spolupráca: Kvetoslava Svatoňová, Miriam Pavelková

Technická spolupráca: Petra Morávková

V inscenácii je použitá skladba skupiny Värttinä.

Účinkujú: Kristína Benčová, Dominika Dzúriková, Renáta Gráfová, Monika Grejtáková, Adam Jančina, Darina Jurčo-Glinová, Ivana Lapšanská, Adriana Lengyelová, Lenka Proková, Tereza Svatoňová, Dominika Švendová, Alžbeta Vrzgulová, Jakub Zápala

„Lanom“ prešla počas 23-ročnej existencie súboru prevažná väčšina žiakov literárno-dramatického odboru ZUŠ J. Kresánka. Prvé divadelné skúsenosti získavali v rôznych žánroch. Boli to bábkarské miniatúry, detské recitačné kolektívy, inscenácie hrané deťmi i pre deti, divadlo mladých aj inscenovaná poézia renomovaných básnikov či vlastná tvorba. Divadelne vzdelaní pedagógovia sa snažia, aby mladí ľudia popri divadelných zručnostiach a zručnostiach získavali aj schopnosti medzilidskej komuni-

kácie a aby témy inscenácií a ich stvárnenie podporovali osobnostný rast ich zverencov.

Inscenácia vznikla na motívy prvých rún prastarého finskeho eposu Kalevala, ktorý ospevuje stvorenie finskej prírody, národa a jeho hrdinov. Krajina, ktorú málokto z nás dôverne pozná, priťahuje krásou i drsnosťou. Dúfajme, že sa nám podarí aspoň niečo z jej atmosféry preniesť na divákov.

Inscenácia získala na 8. medzinárodnom festivale Wigraszek 2008 v poľských Suwalkách I. miesto v kategórii mládežníckych súborov.

Alexandra Skořepová

Vždy so mnou všade ako tieň blúdi, / myšlienkou v hlave je a túžbou v hrudi, / o zuby zvoní, na ústa rve sa, / stratený v poli, v hĺbinách lesa, / v polnočnom víchre, na pustej pláni, / prchavý, nikdy nenapísaný / spev môjho ľudu.

DS Traumaták pri ZUŠ Bernolákova 26, Košice

Jáchym Topol, F. G. Lombardiová, G. S. Lombardi: Nekonečný kruh

Scenár, réžia, scéna a kostýmy: Mária Harčariková

Umelecká spolupráca: Eva Grohová

Hudba: L. Mucha a L. Toriská

Účinkujú: Katarína Andrejcová, Katarína Madzinová, Lucia Toriská, Slávka Imrichová, Peter Baroš, Róbert Vasiliak, Róbert Tarabčák, Lukáš Mucha, H. Kirschnerová

Divadelný súbor Traumaták tvoria žiaci II. stupňa ZUŠ. Sú to mladí, krásni, tvoriví ľudia, ktorí si radi menia názov súboru (spolu so mnou, lebo v budúcnosti to bude Draumaták). Niektorí členovia sú úspešní recitátori. V roku 2006 získal súbor, vtedy pod názvom Alfičko, na celoštátnej súťaži v Rimavskej Sobote v kategórii divadiel dospelých hrajúcich pre deti 3. miesto. V kategórii divadiel poézie v Dolnom Kubíne sú však prvýkrát. Tešíme sa! DHAKATHAKHÁJ- ĎAKUJEME

Domorodá filozofia je práve pre svoje korene, siahajúce hlboko do minulosti, významnou alternatívou k súčasným predstavám o dnešnej rýchle upadajúcej spoločnosti. To v nás vyvolalo túžbu otvoriť sa ich múdrosti a ich spojeniu s kozmom. Topolov príbeh s názvom Wíwilmeckovo kúzlo alebo Tanec starých čias je v našom podaní zastretý závojom poetiky domorodej filozofie Lombardiho a Lombardiovej. Je neviditeľnou podstatou uvedomenia si vzťahu človeka s prírodou v posvätnom súlade so stvoriteľom, podstatou vecí všadeprítomných ako magický kruh.

Každý z nás je kúskom ohňa, kúskom vody... a zároveň nesieme v sebe kúsočky z kolobehu iných životov. To sa prejavuje v našich vlastnostiach, postojoch, konaniach. Oheň ako dar, ale aj spaľujúca väšeň. Voda ako očista, život, láska... aj mocná čarodějníca a prostriedok spravodlivosti.

Marica Harčariková

„Sme kúskom ohňa a kúskom vody. / Sme obrazom Miaheyyuna. / Sme tu preto, aby sme poznávali. / Sme pohyb ruky. / Uprostred kolobehu sveta.“

Prečo si tak zosmutnela, / dcéra moja, / prečo si tak zosmutnela? / Smiala si sa predtým celá, / a teraz ťa prešiel smiech! // „Zabila som holúbätko, / matka moja, / zabila som holúbätko, / opustené úbožiatko – / biele bolo ako sneh!“

Základná umelecká škola, Liptovský Hrádk

K. J. Erben: Dcérina kľiatba

Preklad: Ľubomír Feldek

Úprava, dramaturgia, kostýmy a réžia: Renáta Kögelová

Hudba: ľudová pieseň Mój vienok zelený

Účinkujú: Matka – Mária Pastuchová • Dcéra – Barbora Šumská • Vnútorné hlasy – Vlastimil Papež, Václav Papež, Michaela Vernarecová, Martina Beňová, Samuel Karkošák, Alžbeta Uhreková, Stanislav Uhrek • Smrť – Terézia Uhreková

Literárno-dramatický odbor Základnej umeleckej školy v Liptovskom Hrádku je pomerne mladý. Vznikol vo februári 2007 a za svojho pôsobenia pripravil okrem iného tri inscenácie. So všetkými postúpil do celoslovenských súťaží (Tlmačské činohranie 2008, Divadelná Levoča 2008 – 3. miesto, Hviezdoslavov Kubín).

Aké to je, keď matka zabije vlastné dieťa? A aké to je pre jej matku? Kto nesie vinu? Ako funguje koleso činov? A ako ho pretrhnúť?

Renáta Kögelová

Divadlo poézie Woland pri Gymnáziu, Tvrdošín

Jarko Broz – Miško Šuster: Bohuš (žiaľ diabľovi)

Hudba: Alfred Šnitke, Martin Bottcher, Bruno Coulais

Réžia: Jaroslav Broz

Účinkujú: Monika – Martina Čanecká • Bohuš – Ivana Ferenčíková •

Neznámy – Margaréta Brozová • Muž, ktorý sa chcel stať zrkadlom – Jaroslav Broz

Technická spolupráca: Mária Grossová, Petra Hurajová a Anna Chomová

Divadlo poézie Woland pri Gymnáziu v Tvrdošíne je mimoriadne voľným pokračovaním detského divadelného súboru Dobrozvítazi. Pod názvom Woland súbor pripravil zatiaľ dve inscenácie. Tá prvá – Ilustrované dejiny trávy (2007) – sa neprebojovala na Hviezdoslavov Kubín, lebo počas krajskej súťaže boli niektoré menej zodpovedné členky súboru na chmeľovej brigáde... V tomto roku to vyšlo (chmeľovka bola o týždeň skôr...!!!) Aj keď len tak-tak.

Inszenácia Bohuš (žiaľ diabľovi) je veršovaná hra, ktorá na prvý pohľad narúša vžitú predstavu o divadle poézie. V našich končinách sa totiž za divadlo poézie pokladajú predovšetkým inscenácie, ktoré sme si my pracovne nazvali lyrickým divadlom (Ilustrované dejiny trávy boli takýmto druhom divadla poézie). Bohuš (žiaľ diabľovi) využíva poéziu dramatickú a (v menšej miere) epickú, čím si miestami zachováva klasickú dramatickú štruktúru. Ale nedajte sa oklamať, pretože Bohuš aj Neznámy sú ironickí muži aj napriek tomu, že ich hrajú nádherné ženy. A o Monike ani nehovorím...

Jaroslav Broz

*Od detstva mohli písať ódy / na môj slušný život, / aj v džungli povedal som vďaka / za dve deci sódy.
/ A aj keď ma lákal / život, čo nevyznel tak sivo, / neskôr som pochopil, že nemôžem si zvoliť, / a musím
prijať príbeh adekvátny duši, / prežiť ho do posledného zrnka soli, / ktoré všetko zruší... / A tak to
býva s každým, v každom okamihu. / Aj keď... Sú ľudia, ktorí nečítali svoju knihu.*

Prednesom k mladosti

Božena Porubánová

Elena Reguliová

Žarka Poláková

Želmíra Mišutová

Soňa Pariláková

Cieľom programu je prezentovať umelecký prednes seniorského a zrelého veku. Program spája vystúpenia najlepších prednesov z novoproflujúcej sa súťaže seniorských recitátoriek a recitátorov Kalinčiakovo Záturčie – Želmíra Mišutová, Martin (Janko Kalinčiak: Márii), Elena Reguliová, Martin (Zuzka Zguriška: Zuby), Božena Porubánová, Trenčín (Štefánia Pártošová: Len jeden život človek má) – s vystúpeniami vynikajúcej recitátorky 60. rokov Žarky Polákovéj-Ambbrušovej (Miroslav Válek: Z absolútneho denníka) a súčasnej výbornej recitátorky V. kategórie Sone Parilákovéj (Antoine de Saint Exupéry: Citadela).

*Dost potieklo z hrude tej
tavu citov, dost už, hej,
ba i primoc, by sa zdalo;
ale, hľa, zas zblbotalo.*

P. O. Hviezdoslav: Dozvuky

„Z národov hoc sme rôznych...“

Večer Európskeho roka medzikultúrneho dialógu 2008

Európsky parlament a Rada EÚ vyhlásili rok 2008 za Európsky rok medzikultúrneho dialógu (ERMD) s cieľom dať priestor a zviditeľniť trvalo udržateľný medzikultúrny dialóg. Na 54. HK preto vítame interpretov rôznych národností a jazykov.

Umelecký prednes – tak aj inak

V rámci programu Umelecký prednes – tak aj inak sa predstavia detský recitátor Michal Pirník s rusínskym prednesom (Mišo Kováč: Ako sa mi točí hlava v preklade Jany Truščínskej), najlepší českí recitátori – víťazi Wolkrovho Prostějova – s pozoruhodnými interpretačnými výkonmi, v ktorých dominuje osobitá, silná téma – Josef Kačmarčík (P. Bischel / E. Frynta: Jodok), Anna Šafránková (Sylvia Plathová: Lady Lazarus), a originálny výraz v precíznom spracovaní – Šimon Stiburek (Šlabikár), Vendula Valentová (Jaroslav Seifert: Píseň o Viktorce).

Anna Šafránková
Josef Kačmarčík
Šimon Stiburek
Vendula Valentová

Originalitu programu zavŕšia interpreti z Celoslovenskej súťaže v maďarskom prednese Mihály Tompu – Duo Industria. Vo svojom koncertnom vystúpení predstavia predovšetkým maďarských básnikov, medzi nimi aj ranú tvorbu P. O. Hviezdoslava v netradičnej kategórii spievanej poézie, ktorú na Celoslovenskej súťaži v maďarskom prednese Mihály Tompu v Rimavskej Sobote pestujú už niekoľko rokov.

On – Off Film Teatr Psychodelii Absolutnej (On – Off filmové divadlo absolútnej psychodelie), Krakov

Ján Zambor: Soprán dažďových kvapiek
Ivan Kolenič: Uspávanka

Réžia: Bartłomiej Piotrowski

On – Off filmové divadlo absolútnej psychodelie vzniklo v roku 1994 v Zakopanom a od začiatku nadväzovalo na poľský a európsky modernizmus. Je to typické študentské divadlo, ktoré spolupracuje s rôznymi školami a súbormi z celej Európy. Súbor sa najmä vďaka svojmu režisérovi profiluje multižánrovo. Okrem predstavení inscenácií tvorí rôzne divadelné a paradivadelné projekty, happeningy, performancie. Okrem dramatických textov spracúva dramatickú prózu, poéziu, vyjadruje sa tancom, pohybom, v symbolickej štylizácii, divadlom „živých obrazov“. Vo svojej tvorbe využíva hudbu i audiovizuálne, interaktívne a multimedialné postupy. Súbor realizuje tiež plenérové predstavenia s rôznymi efektmi. V súčasnosti súbor pôsobí aj v Krakove, spolupracuje s veľvyslanectvami Rakúska a Slovenska. Obidve predstavenia vznikli pre Dni slovenskej kultúry v Malopoľsku pod patronátom Spolku Slovákov v Poľsku. Fabula inscenácie Soprán dažďových kvapiek nadväzuje na rapsodické divadlo a divadlo symbolického pohybu. Hlavným hrdinom je básnik, ktorému sa pred očami jeho i publika vynárajú rôzne vízie. Verše, ktoré píše, sa ozývajú na javisku a prezentujú vo forme symbolicko-pantomimických scén tieňového divadla. Javiskové akcie sprevádzajú nezvyčajné ohňostroje – dažďové kvapky. Druhé predstavenie je cestou do sveta umelcovho sna. V ňom sa prostredníctvom uspávanky zjavujú rôzne veci a javy... Špecifický sen sa predstavuje na javisku vo forme symbolických obrazov, kde hrá prím zmyselný a alegorický tanec, v ktorom gestá a predmety nadobúdajú nové, tajomné významy.

Bartłomiej Piotrowski (prel. jč)

Spomienka na T. H. Florina

Málokomu sa podarí prežiť život veľkej slávy i spoločenskej degradácie. Uznanie vo svete v 30. a 40. rokoch, vystriedané politickým znemožnením a podčiarknuté uväznením v 50. rokoch boli Everestom i Mariánskou priekopou v živote Thea Herkeľa Florina. No im obom vďačí Hviezdoslavov Kubín za svoje zlaté obdobie 60. rokov, keď každý ročník súťaže venčili série bibliofilii. Skúsenosti z noblesnej kultúry realizoval básnik a diplomat Theo H. Florin aspoň pre podujatie, na ktorom mu politický režim dovolil spolupracovať a ktoré mu vďačí za vyzdvihnutie svojho významu a kultúrnosti. K bližšiemu poznaniu tejto osobnosti Hviezdoslavových Kubínov pri príležitosti jeho 100. výročia narodenia príspeje aj návšteva domu, kde žil a zomrel, spojená s televíznym záznamom o jeho živote, a s odovzdávaním diplomov a cien recitátorom.

Hodnotiaci účastníci

Odborná porota pre umelecký prednes

Marcel Šustek, Soňa Pariláková, Martina Longinová, Richard Veselý, Ľubomír Kováčik

Odborná porota pre divadlá poézie

Mikuláš Fehér, Ľubomír Šárik, Jozef Krasula, Peter Gábor, Miron Pukan

Lektorský zbor pre detský prednes

Brigita Šimonová, Eva Jenčíková, Eliška Sadílková

Tajomníčka porôt

Anica Brokešová

Redakcia INFO

Marián Lacko, Jaroslav Broz, Monika Macháčková, Viera Maťašíková

Óda na jazyk a reč

Je tu čas, keď slovenčina, jeden z najmenších jazykov zemegule, začína zásluhou médií, všeobecného lajdáctva, povrchnosti a servilného komplexu malosti znieť ako sypanie štrku na plechovú strechu. Je presýtená cudzími pazvukmi akéhosi šramotenia a jej slová umierajú z podvýživy. ... Ak to takto ďalej pôjde, naplní sa polovtipné úslovie „posledný zhasne“. Ale ja prosím toho neznámeho posledného, aby zabudol zhasnúť: nechaj svieťiť! Lebo literatúra vidí, preto ukazuje, a kniha je najkrajšie teleso v kozme. Literatúra: to mŕkve spytovanie hluchých stromov. V strome je utajené teplo, papier je jeho časť. A tak sa opriem o krehký papier, o jeho mocný kmeň a mlčky, mlčičky sa dorozumievam s kýmsi cez každé povetrie. Bez listov a stránok by sme boli celkom bezbranní a nahí, vetru vystavení. Tuším nehu, ten vánok, ktorý nevidno. A tak listujeme a tak sa zahrievame, lístím a listami šumíme, šušťíme, šucholeme, akoby sme žili. Žil som si v tieni slov, v ich jase, teda s knihami. Knihy sú kozmická anténa. Ale rozhlasový prijímač musí byť aj uzemnený. To je príroda, konkrétne zem, stromy, rastliny, živočíchy. Bez dotyku s predmetnosťou, s hmotou, človekovo myslenie abstraktné a jalovie. Reč bez vzťahu k skutočnosti je neosobná, suchá. Nič neznamená a nič neoznačuje, na nič sa nepýta, na všetko vie odpovedať. Vlastne je nepravdivá ako správa z virtuálneho štúdia. V akejsi pozitívnej skepse, ktorá nemá čo získať, ale ani stratiť, tak snívam. A listujem si, akoby som kráčal lesom listnatým, šuchotavým, listujem si v knihách a listoch. Každá prítomnosť, tá minulá i budúca, je vždy nepomenovateľná. Svet je labyrint, v ktorom zmätene blúdila slová a zároveň ukazujú cestu.

Ivan Kadlečík

Sme, 11. 9. 2008 (skrátene)

Odborný garant

Národné osvetové centrum, Bratislava

NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM

Hlavný organizátor

Mestské kultúrne stredisko, Dolný Kubín

MsKS Dolný Kubín

Finanční garanti

Ministerstvo kultúry SR • Ministerstvo školstva SR • Národné osvetové centrum • Žilinský samosprávny kraj • Mesto Dolný Kubín

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

Mesto Dolný Kubín

Spoluorganizátori

Oravské kultúrne stredisko • Oravská knižnica A. Habovštiaka • Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava • Oravský hrad • Základná umelecká škola P. M. Bohúňa • Centrum voľného času „Domček“ • Miestny odbor Matice slovenskej • Obecný úrad, Vyšný Kubín • Literárne informačné centrum

Oravská
Knižnica
Antona Habovštiaka

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA
PETERA MICHALA BOHÚŇA

Obec Vyšný Kubín

Mediálni partneri

Javisko • SITA • Rádio Devín • Új Szó • Noviny Orava • TVDK

JAVISKO

Devín
Slovenský rozhlas 3

tv:dk

SITA
SLOVENSKÁ TLAČOVÁ AGENTÚRA
SLOVAK NEWS AGENCY

ÚJ SZÓ

ORAVA

Sponzori

OFZ • Kooperativa • Primalex

OFZ, a. s. Istebné

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

PRIMALEX®

Informačný bulletin 54. Hviezdoslavovho Kubina

Zostavila: Jaroslava Čajková

Grafická úprava: Martin Vojtek – Art AIR Center Dolný Kubín

Foto: archívy recitátorov, súborov, osvetových a kultúrnych stredísk a NOC

Jazyková redaktorka: Katarína Vrablicová

Vydalo: Národné osvetové centrum v Bratislave a Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne

Tlač: Art AIR Center Dolný Kubín

Rok vydania: 2008

Náklad: 350 ks